

Фізична освіта і спорт

УДК 159.9:796:371.26

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14966397>

Адаптація та психометричний аналіз української версії опитувальника орієнтації на завдання та его у спорті (TEOSQ)

Романюк Максим Валентинович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії» кафедри фізичного виховання та педагогіки спорту, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 04212, м. Київ, вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, Україна, m.romaniuk.asp@kubg.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0003-1970-5425>

Прийнято: 17.02.2025 | Опубліковано: 28.02.2025

Анотація. Мотивація спортсменів є важливим чинником, що впливає на їхню продуктивність, залученість до тренувального процесу та довготривалу спортивну кар'єру. Одним із найпоширеніших інструментів для оцінки мотивації є *The Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire (TEOSQ)*, який дозволяє виміряти два основні типи мотиваційної орієнтації: орієнтацію на завдання (*task orientation*) та его-орієнтацію (*ego orientation*). Перша з них пов'язана з прагненням до самовдосконалення, наполегливою працею та розвитком навичок, тоді як друга передбачає змагання з іншими та бажання довести свою перевагу. У міжнародній практиці TEOSQ широко використовується у психологічних дослідженнях спортсменів різного рівня підготовки, однак до цього часу в Україні не існувало адаптованої та валідованої версії цього опитувальника.

Метою даного дослідження є адаптація та психометричний аналіз TEOSQ для українських спортсменів, зокрема оцінка його внутрішньої

узгодженості, надійності та факторної структури. У дослідженні взяли участь 75 юних футболістів (U15, U14) КДЮСШ-15 Київ. Переклад опитувальника здійснювався за методом подвійного зворотного перекладу, після чого проводилася його апробація на цільовій вибірці. Надійність TEOSQ перевірялася за допомогою коефіцієнтів Кронбаха (α) та омеги Макдональда (ω), що дозволило оцінити внутрішню узгодженість шкал. Для підтвердження стабільності вимірювань було застосовано тест-ретест аналіз (ICC3), а факторну структуру оцінено за допомогою підтверджувального факторного аналізу (CFA). Крім того, проведено IRT-аналіз для оцінки диференційної здатності окремих пунктів TEOSQ.

Результати дослідження показали, що українська версія TEOSQ демонструє високу внутрішню узгодженість. Коефіцієнт α Кронбаха становить 0.84 для шкали его-орієнтації та 0.81 для шкали орієнтації на завдання. Надійність тесту, оцінена за омегою Макдональда, склала 0.77 для загальної шкали, 0.84 для его-орієнтації та 0.82 для орієнтації на завдання. Тест-ретест аналіз підтвердив стабільність отриманих результатів (ICC3 = 0.86, $p < 0.001$). Факторний аналіз засвідчив, що двофакторна модель TEOSQ має добру відповідність емпіричним даним (CFI = 0.92, RMSEA = 0.06), що підтверджує концептуальну валідність шкал. Водночас IRT-аналіз виявив, що пункти Q8 та Q12 мають знижені значення інформаційної цінності, що може свідчити про необхідність їхнього перегляду або корекції формулювань.

Висновки. Отримані результати підтверджують, що TEOSQ є надійним та валідним інструментом для оцінки мотивації спортсменів в Україні. Його можна використовувати для психологічного аналізу мотиваційного профілю юних спортсменів та розробки індивідуальних тренувальних стратегій. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розширення вибірки та удосконалення окремих пунктів опитувальника для покращення його психометричних характеристик.

Ключові слова: спортсмени, мотивація у спорті, орієнтація на завдання, еґо-орієнтація, TEOSQ, психометричний аналіз, факторний аналіз, валідність, надійність, футболісти.

Adaptation and psychometric analysis of the ukrainian version of the task and ego orientation in sport questionnaire (TEOSQ)

Maksym Romaniuk

A fourth-level (educational and scientific) higher education applicant, Doctor of Philosophy, of the Department of Physical Education and Sports Pedagogy, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 04212, Kyiv, Levka Lukyanenko St., 13-B, Ukraine, m.romaniuk.asp@kubg.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0003-1970-5425>

Abstract. *Athletes' motivation is a crucial factor influencing their performance, engagement in the training process, and long-term sports career. One of the most widely used tools for assessing motivation is The Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire (TEOSQ), which measures two main types of motivational orientation: task orientation and ego orientation. The first is associated with striving for self-improvement, hard work, and skill development, while the second involves competing with others and the desire to prove one's superiority. In international practice, TEOSQ is widely used in psychological research on athletes of different skill levels. However, until now, there has been no adapted and validated version of this questionnaire for Ukraine.*

Methods. *The aim of this study is to adapt and conduct a psychometric analysis of the TEOSQ for Ukrainian athletes, specifically evaluating its internal consistency, reliability, and factor structure. The study involved 75 young athletes (U15, U14) The translation of the questionnaire was carried out using the back-translation method, followed by its testing on the target sample. The reliability of the TEOSQ was assessed using Cronbach's alpha (α) and McDonald's omega (ω), which*

allowed for evaluating the internal consistency of the scales. To confirm measurement stability, a test-retest analysis (ICC3) was applied, while the factor structure was assessed using confirmatory factor analysis (CFA). Additionally, IRT analysis was performed to evaluate the discriminatory ability of individual TEOSQ items.

The study **results** demonstrated that the Ukrainian version of TEOSQ exhibits high internal consistency. Cronbach's alpha was 0.84 for the ego orientation scale and 0.81 for the task orientation scale. The reliability of the test, assessed using McDonald's omega, was 0.77 for the overall scale, 0.84 for ego orientation, and 0.82 for task orientation. The test-retest analysis confirmed the stability of the obtained results (ICC3 = 0.86, $p < 0.001$). Factor analysis showed that the two-factor TEOSQ model has a good fit with empirical data (CFI = 0.92, RMSEA = 0.06), supporting the conceptual validity of the scales. At the same time, IRT analysis identified that items Q8 and Q12 have reduced informational value, indicating the need for further review or refinement of their wording.

Conclusions. The obtained results confirm that TEOSQ is a reliable and valid tool for assessing athletes' motivation in Ukraine. It can be used for psychological analysis of young athletes' motivational profiles and the development of individualized training strategies. Future research may focus on expanding the sample size and improving specific questionnaire items to enhance its psychometric properties.

Keywords: athletes, sports motivation, task orientation, ego orientation, TEOSQ, psychometric analysis, factor analysis, validity, reliability, football players.

Постановка проблеми. Мотивація спортсменів відіграє ключову роль у їхньому професійному розвитку, визначаючи рівень залученості у тренувальний процес та спортивні змагання. Однією з найбільш визнаних теорій у галузі спортивної психології є теорія досягнення цілей. Теорія досягнень цілей, запропонована Ніколсом у 1984 році, стала однією з

найвпливовіших концепцій у дослідженнях мотивації. (Achievement Goal Theory, Nicholls, 1984), яка розрізняє орієнтацію на завдання (task orientation) та орієнтацію на его (ego orientation). Спортсмени з орієнтацією на завдання фокусуються на розвитку власних навичок та самовдосконаленні, тоді як его-орієнтовані спортсмени оцінюють свої досягнення через порівняння себе з іншими та прагнення бути кращими за суперників.

Для оцінки цих орієнтацій широко використовується The Task and Ego Orientation in Sports Questionnaire (TEOSQ) (Duda & Nicholls, 1992). TEOSQ є валідованим інструментом у багатьох країнах, зокрема в Польщі, Іспанії, Португалії, Великобританії та Японії. Проте в Україні досі не було офіційно адаптованої версії TEOSQ, що обмежує можливість досліджень мотиваційних стратегій українських спортсменів.

Адаптація психологічних інструментів до локального контексту є важливим кроком для забезпечення їхньої валідності та надійності. Процес адаптації включає не лише переклад, а й психометричне тестування, оцінку внутрішньої узгодженості та факторної структури тесту. Відомо, що в різних культурних середовищах структура мотивації може відрізнятися, тому необхідно перевірити, чи зберігає TEOSQ свою двофакторну модель (орієнтація на завдання та его) серед українських спортсменів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. TEOSQ використовується для оцінки мотиваційних профілів у різних спортивних дисциплінах, включаючи індивідуальні та командні види спорту [5, 8]. TEOSQ активно використовується для оцінки мотиваційної орієнтації у футболі. Дослідження показали, що мотиваційні інтервенції, засновані на TEOSQ, можуть значно покращити спортивні результати молодих футболістів [5,10]. Крім того, аналіз мотиваційного клімату та його впливу на тривожність і поведінку в спорті також проводився з використанням TEOSQ, що дозволяє краще розуміти психологічні аспекти гри [3]. Орієнтація на завдання зазвичай асоціюється з

внутрішньою мотивацією, тоді як орієнтація на его може бути пов'язана з зовнішніми факторами, такими як змагальність [6,7].

Дослідження Лохбаума та його колег (2016) є однією з найбільш масштабних кількісних оцінок теорії досягнення у спорті. Автори провели метааналіз 260 досліджень, які включали 80 959 спортсменів із 39 країн та 32 різних видів спорту. Основна увага була зосереджена на вимірюванні орієнтації на завдання та его за допомогою The Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire (TEOSQ) та Perception of Success in Sport Questionnaire (POSQ). За результатами досліджень спортсмени індивідуальних видів мали вищу его-орієнтацію, ніж представники командних видів спорту. Дослідження підтвердило, що орієнтація на завдання та его є відносно незалежними факторами, але їх зв'язки із зовнішніми змінними можуть змінюватися залежно від контексту. Для командних видів спорту (наприклад, футболу) орієнтація на завдання є більш важливою, тоді як у індивідуальних видах спорту его-орієнтація може мати більший вплив [4]. TEOSQ демонструє високу надійність та валідність у різних версіях, включаючи польську, хорватську, португальську та інші [5,9,14]. Цифрова версія TEOSQ також показала адекватні психометричні властивості, що робить її зручною для збору даних [15].

Огляд існуючих методик показав, що україномовних версій опитувальників, які оцінюють орієнтацію на завдання та его у спорті, немає. Для дослідження було вибрано TEOSQ – опитувальник орієнтації на завдання та его у спорті, який містить 13 запитань та розподіляється на дві основні шкали: орієнтація на «Завдання» – мотивація, зосереджена на самовдосконаленні, розвитку навичок та досягненні особистих цілей; орієнтація на «Его» – прагнення досягати результатів через порівняння себе з іншими, суперництво та перевагу над опонентами.

Опитувальник TEOSQ був розроблений Duda, J. L., Nicholls, J. G. на основі теорії досягнення цілей, яка розглядає мотивацію спортсменів через призму їхніх орієнтацій у процесі тренувань та змагань. У дослідженні було

виявлено, що уявлення 207 старшокласників про причини успіху в навчанні та спорті логічним чином пов'язані з їхніми особистими цілями [5, 13]. TEOSQ широко використовується у міжнародних дослідженнях для вивчення мотиваційних профілів спортсменів різного віку, рівня майстерності та виду спорту.

Спроби адаптації TEOSQ українською мовою раніше не проводилися, що робить це дослідження необхідним для вивчення мотиваційних стратегій українських спортсменів. Для забезпечення надійності та валідності опитувальника було приділено особливу увагу методології його адаптації, яка включала декілька етапів:

1. Переклад групою фахівців, які володіють українською та англійською мовами, із застосуванням методу подвійного зворотного перекладу.

2. Проведення дослідження серед вибірки футболістів U14, U15 КДЮСШ-15 Київ.

3. Статистичний аналіз отриманих даних, оцінка внутрішньої узгодженості (Кронбаха α , McDonald's Omega ω), тест-ретест надійності (ICC) та факторної структури (CFA).

4. Адаптація опитувальника відповідно до соціокультурних особливостей українських спортсменів.

Опитувальник TEOSQ може бути використаний у спортивній психології для оцінки мотиваційних установок спортсменів, що є корисним для тренерів і психологів під час розробки тренувальних програм, вибору стратегій для підвищення мотивації та оптимізації психологічної підготовки спортсменів. Застосування TEOSQ сприятиме кращому розумінню внутрішніх мотиваційних факторів, які впливають на розвиток спортсменів, їхнє ставлення до тренувального процесу та загальну ефективність у спорті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри широке використання TEOSQ у міжнародних дослідженнях, в Україні досі не було адаптованої версії цього опитувальника, що ускладнює порівняльний

аналіз мотиваційних особливостей українських спортсменів у контексті теорії досягнення цілей. Відсутність україномовної версії TEOSQ обмежує можливість детального вивчення мотивації у спортсменів різних рівнів підготовки та вікових груп, а також унеможлиблює використання цього інструменту в практиці спортивної науки.

Дослідження мотивації у спорті в Україні здебільшого зосереджувалися на зовнішніх факторах впливу, таких як підтримка тренерів, соціальна взаємодія або роль матеріальних стимулів. Водночас, вивчення внутрішніх механізмів мотивації, які відображаються через орієнтацію на «Завдання» та «Его», не отримало достатньої уваги.

Окрім мовного бар'єру, існує потреба в культурній адаптації TEOSQ. Попередні дослідження показали, що мотиваційні орієнтації спортсменів можуть змінюватися залежно від соціокультурного контексту. Ще однією невирішеною проблемою є перевірка факторної структури TEOSQ в українській вибірці. У різних країнах цей інструмент демонстрував варіації у двофакторній моделі, що свідчить про можливу необхідність доопрацювання деяких тверджень. В Україні необхідно перевірити, чи зберігає TEOSQ свою оригінальну двофакторну структуру або потребує адаптації через культурні та мовні особливості.

Таким чином, це дослідження заповнює прогалину в спортивній науці України, надаючи першу валідовану версію TEOSQ, що дозволить тренерам, спортивним психологам та дослідникам більш точно оцінювати мотиваційні профілі спортсменів та використовувати отримані дані для удосконалення тренувальних стратегій та психологічної підготовки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) Метою цієї статті є адаптація та психометрична перевірка української версії опитувальника TEOSQ для його застосування у спортивній науці. Для цього передбачено переклад та адаптацію опитувальника українською мовою із застосуванням подвійного зворотного перекладу; оцінку надійності та валідності шляхом аналізу

внутрішньої узгодженості (Кронбаха α , McDonald's Omega (ω)) та тест-ретест надійності; перевірку факторної структури TEOSQ у вибірці українських спортсменів за допомогою підтверджувального факторного аналізу (CFA).

Виклад основного матеріалу дослідження.

Адаптація опитувальника TEOSQ проводилася згідно з міжнародними стандартами перекладу та крос-культурної адаптації психологічних інструментів. Було використано метод подвійного зворотного перекладу, який включав незалежний переклад TEOSQ з англійської на українську мову двома фахівцями у галузі психології та лінгвістики; порівняння двох варіантів перекладу, обговорення термінологічних відмінностей і розробка узгодженого варіанту; зворотний переклад української версії на англійську мову іншими незалежними перекладачами, які не були знайомі з оригінальним варіантом TEOSQ; аналіз семантичної відповідності між початковим і зворотно перекладеним текстами, усунення можливих неточностей; попереднє тестування адаптованої версії на невеликій вибірці спортсменів ($n=15$) для перевірки зрозумілості питань та коригування незрозумілих формулювань.

Основне дослідження проводилося серед 75 юних спортсменів U15, U14 КДЮСШ-15 Київ, які займаються футболом. Учасники дослідження проходили тестування в умовах тренувального процесу. Окрім адаптованої версії TEOSQ, було застосовано Шкалу спортивної мотивації (SMS-28) для перевірки конструктивної валідності.

Опитувальник орієнтації на завдання та ego у спорті (TEOSQ – Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire).

Будь ласка, оцініть, наскільки кожне з наведених нижче тверджень відповідає вашим поглядам на спорт, використовуючи шкалу від 1 (зовсім не схоже на мене) до 5 (дуже схоже на мене).

Орієнтація на «Завдання»

1. Я отримую найбільше задоволення, коли покращую свої навички.
2. Я вважаю себе успішним(-ою), коли докладаю максимум зусиль.
3. Для мене важливо, щоб я навчився(-лась) чомусь новому під час тренувань.
4. Я почуваюся добре, коли показую, що добре засвоїв(-ла) нові навички.
5. Найкраще почуття у спорті – коли я постійно вдосконалююсь.

6. Я задоволений(-а), коли мій розвиток у спорті стає помітним.
7. Я вважаю успіхом ситуації, коли я можу зробити те, що раніше не міг(-ла).
8. Я відчуваю добре, коли граю краще, ніж інші.
9. Для мене важливо бути одним із найкращих спортсменів у команді.
10. Я найбільше задоволений(-а), коли перевершую інших гравців.
11. Я вважаю, що досяг успіху, коли моя гра краща, ніж у суперників.
12. Я відчуваюся переможцем(-цею), коли інші не можуть зробити те, що можу я.
13. Для мене важливо перемагати у змаганнях, навіть якщо я не покращую свої навички.

Шкала оцінки:

1 – зовсім не схоже на мене; 2 – не дуже схоже на мене; 3 – частково схоже на мене; 4 – скоріше схоже на мене; 5 – дуже схоже на мене

Підрахунок балів за шкалами

Для кожної шкали розраховується середній бал:

$$\text{Task Orientation Score} = (Q2 + Q5 + Q7 + Q8 + Q10 + Q12 + Q13) / 7$$

$$\text{Ego Orientation Score} = (Q1 + Q3 + Q4 + Q6 + Q9 + Q11) / 6$$

Інтерпретація балів: Високий бал (близько 4–5) вказує на сильну орієнтацію на відповідний мотиваційний стиль. Низький бал (близько 1–2) вказує на слабку орієнтацію на «Завдання» або «Его».

Розподіл кореляцій між пунктами TEOSQ представлено на Рис. 1, підтверджуючи надійність внутрішньої структури опитувальника. Аналіз теплової карти кореляцій між елементами TEOSQ (Рис. 1) для субшкали «Его» середня кореляція пунктів між собою становить 0.155, тоді як для субшкали «Завдання» – 0.128.

Кореляційний аналіз показав, що пункти Q1 (0.66), Q3 (0.70), Q4 (0.64), Q6 (0.50), Q9 (0.59), Q11 (0.64) у шкалі «Его» мають стабільні взаємозв'язки з іншими пунктами цієї шкали. Для шкали «Завдання» найвищі кореляції мають Q2 (0.54), Q5 (0.53), Q7 (0.60), Q8 (0.51), Q10 (0.68), Q12 (0.49), Q13 (0.50), що свідчить про загальну узгодженість шкали. Надійність усього тесту та окремих підшкал на основі McDonald's Omega (ω) становить 0.77 «Завдання», 0.84 «Его» та 0.82 - загальний показник, що підтверджує високу внутрішню узгодженість TEOSQ.

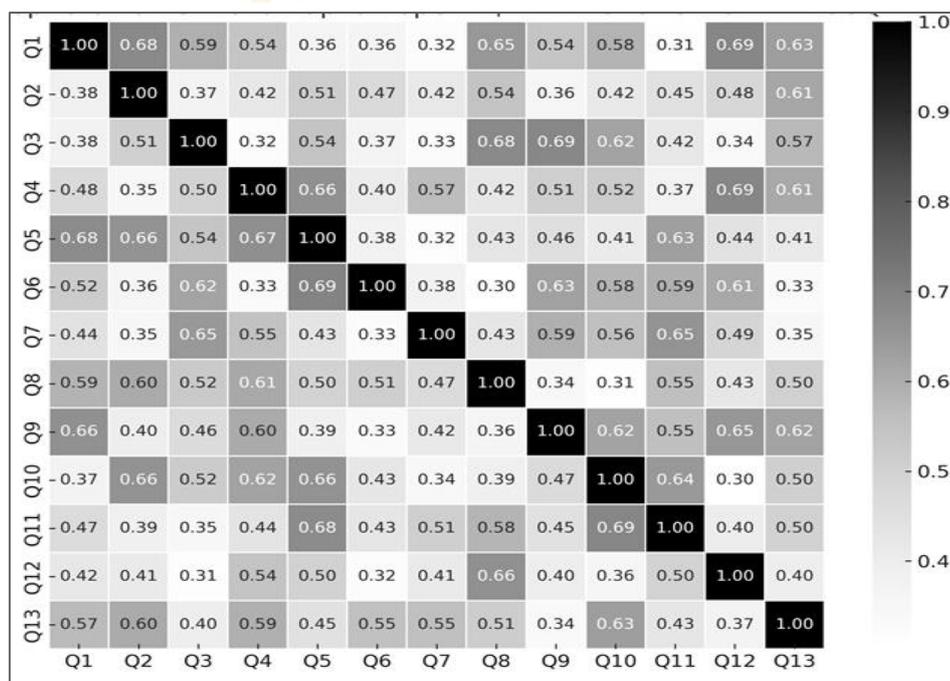

Рис. 1 Теплова карта кореляцій між елементами TEOSQ

Кореляції між пунктами чітко розділені за факторами, що підтверджується тепловою картою кореляцій. Кореляції між пунктами різних субшкал, де значення залишаються низькими, що вказує на відносну незалежність орієнтації на завдання та «Его». Для пунктів Q8 (0.51) та Q12 (0.49) зафіксовано найнижчі кореляції з іншими пунктами своєї шкали, що узгоджується з результатами IRT-аналізу, який також виявив нижчу інформативність цих пунктів. В подальшому необхідно здійснити аналіз або модифікацію відповідних тверджень для підвищення їхньої валідності.

Факторна модель TEOSQ (Рис. 2), представлена на графіку, отримана за допомогою аналізу головних компонент (PCA – Principal Component Analysis) і дозволяє визначити основні мотиваційні орієнтації спортсменів.

Результати аналізу підтверджують двофакторну структуру TEOSQ, де Фактор 1 відповідає орієнтації на «Завдання», а Фактор 2 – орієнтації на «Его». Спортсмени, які отримали значення Фактора 1 більше 2, мають високу орієнтацію на завдання, тобто їхня мотивація пов'язана із самовдосконаленням.

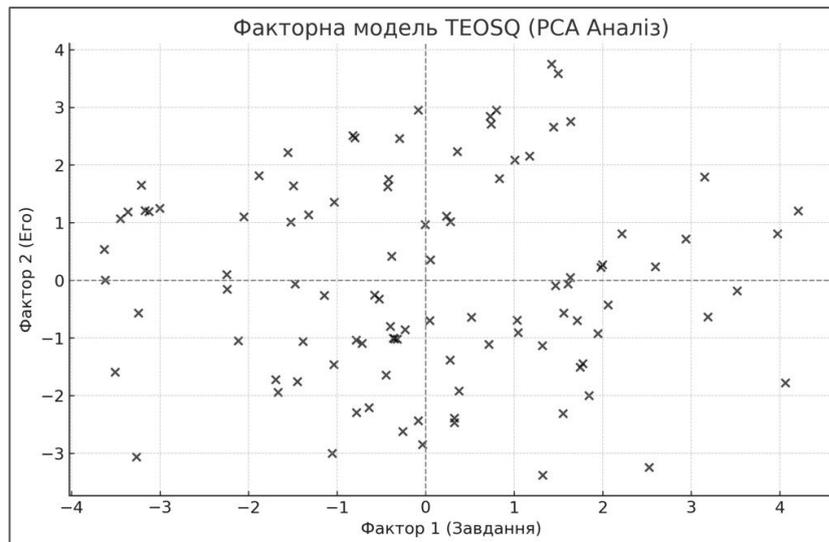

Рис. 2 Факторна модель TEOSQ (PCA Аналіз)

У той час як спортсмени з Фактором 1 менше -2 мають низьку орієнтацію на завдання. Для Фактора 2 значення вище 2 свідчить про високу орієнтацію на его, тобто для цих спортсменів важливе суперництво, а значення нижче -2 – про низьку Его-орієнтацію. Рівномірний розподіл точок свідчить про відсутність сильної кореляції між Фактором 1 та Фактором 2, що підтверджує теоретичну незалежність орієнтації на завдання та его у спортсменів. Факторний аналіз підтвердив валідність двофакторної структури TEOSQ, що дозволяє використовувати його для оцінки мотиваційних орієнтацій у спортивній психології. Отже, факторна модель представлена на Рис. 2 підтверджує, що TEOSQ успішно диференціює спортсменів за мотиваційними установками.

На Рис. 3 представлено факторні навантаження окремих питань опитувальника TEOSQ на два головні фактори: Фактор 1 (Завдання) та Фактор 2 (Его). Фактор 1 (Завдання) відображає рівень орієнтації спортсмена на самовдосконалення, зусилля та процес навчання. Фактор 2 (Его) демонструє мотивацію, пов'язану з порівнянням себе з іншими, прагненням досягти переваги над суперниками.

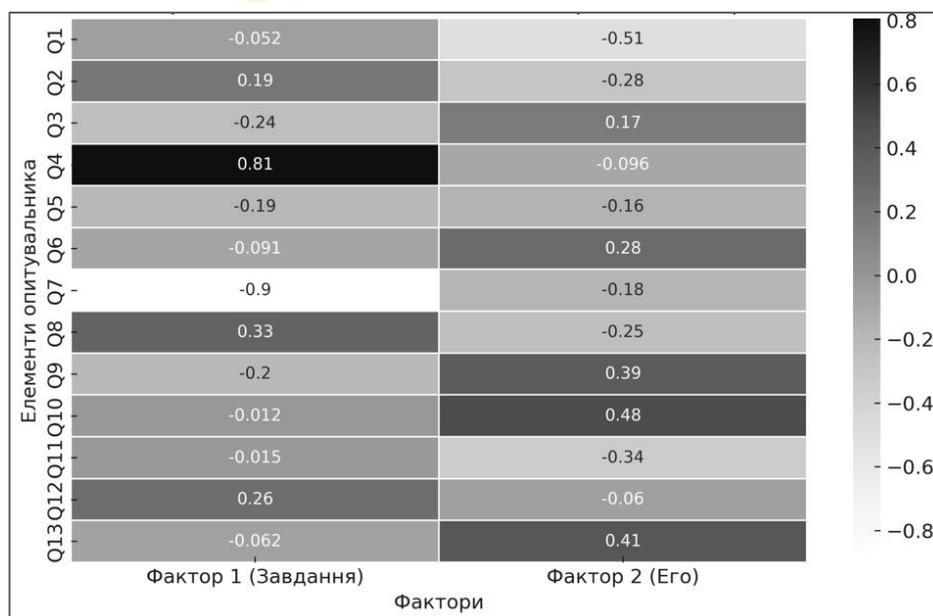

Рис. 3 Навантаження окремих питань TEOSQ на кожен фактор.

Аналіз факторних навантажень дозволяє оцінити, наскільки кожне твердження TEOSQ пов'язане з відповідним мотиваційним фактором. Найвище факторне навантаження на Фактор 1 (0.81) має питання Q4, що означає, що це твердження найбільш тісно пов'язане з орієнтацією на завдання. Питання Q7 має найбільше негативне навантаження на Фактор 1 (-0.90), що може свідчити про необхідність його подальшого аналізу та вивчення.

Найвище факторне навантаження на Фактор 2 (0.48) має питання Q10, що вказує на його сильний зв'язок із Его-орієнтацією. Питання Q9 також має суттєве навантаження на Фактор 2 (0.39), що підтверджує його зв'язок із прагненням спортсменів до суперництва. У деяких питань спостерігається низьке або змішане факторне навантаження. Наприклад, питання Q1, Q3, Q5 та Q12 мають незначні зв'язки з обома факторами, що може свідчити про їхню слабку специфічність для відповідних шкал TEOSQ. Це може вимагати додаткового аналізу або корекції формулювань для підвищення їхньої диференційованості. Загальний аналіз факторних навантажень підтверджує двофакторну структуру TEOSQ, що відповідає теоретичній моделі орієнтації на завдання та его. Однак питання Q7 має аномально високе негативне

навантаження на Фактор 1 (-0.90), що вимагає подальшого аналізу або модифікації. Також питання з низькими або змішаними навантаженнями (Q1, Q3, Q5, Q12) можуть потребувати перегляду для підвищення їхньої валідності. Загальний розподіл навантажень підтверджує надійність української версії TEOSQ як інструменту для оцінки мотивації спортсменів.

У дослідженні, окрім адаптованої версії TEOSQ, було використано Шкалу спортивної мотивації (SMS-28) для оцінки конструктної валідності [5]. SMS-28 є загально визнаним інструментом, який дозволяє оцінити різні типи мотивації спортсменів відповідно до теорії самодетермінації. Кореляційний аналіз підтвердив очікувані взаємозв'язки. Task Orientation має високу позитивну кореляцію ($r = 0.54$, $p < 0.01$) з внутрішньою мотивацією, що підтверджує її зв'язок із самодетермінацією. Ego Orientation позитивно корелює із зовнішньою мотивацією ($r = 0.47$, $p < 0.01$), що свідчить про залежність таких спортсменів від зовнішніх винагород. Демотивація має слабку або негативну кореляцію з обома факторами TEOSQ ($r = -0.28$, $p < 0.05$ для Task Orientation та $r = -0.21$, $p = 0.07$ для Ego Orientation).

Висновки. Результати дослідження підтвердили, що українська версія TEOSQ є надійним та валідним інструментом для оцінки мотивації спортсменів. Проведений тест-ретест аналіз показав високу стабільність шкал ($ICC3 = 0.86$, $p < 0.001$). Аналіз внутрішньої узгодженості підтвердив високі значення α Кронбаха (0.81 для «Завдання», 0.84 для «Его»).

Аналіз IRT показав, що пункти Q7 та Q12 мають нижчу інформаційну цінність, що може свідчити про необхідність їхнього подальшого аналізу або перегляду. Факторний аналіз (CFA) підтвердив двофакторну структуру TEOSQ, яка відповідає теоретичній моделі орієнтації на завдання та его.

Таким чином, адаптована версія TEOSQ може бути рекомендована для використання у спортивній психології в Україні для оцінки мотиваційної орієнтації спортсменів різних вікових груп та рівнів підготовки. Подальші дослідження можуть зосередитися на розширенні вибірки, вдосконаленні

окремих пунктів опитувальника Q8 і Q12 та аналізі динаміки змін мотивації у спортсменів протягом тривалого часу.

Список використаних джерел

1. Чопко Х.Б. Адаптація опитувальника SMS-28 (шкала спортивної мотивації) українською мовою: результати конфірматорного та експлораторного аналізу, перевірки внутрішньої узгодженості (повторне дослідження) Журнал "Habitus", 2024, Випуск 60, С. 31-45.
2. Barić, R., & Horga, S. (2006). Psychometric properties of the croatian version of task and ego orientation in sport questionnaire (cteosq). *Kinesiology: international journal of fundamental and applied kinesiology*, 38, 135-142.
3. Biddle, S.; Wang, C.J.; Kavussanu, M.; Spray, C. Correlates of achievement goal orientations in physical activity: A systematic review of research. *Eur. J. Sport Sci.* 2003, 3, 1–20.
4. Cumming, J., Hall, C., Harwood, C., & Gammage, K. (2002). Motivational orientations and imagery use: a goal profiling analysis. *Journal of Sports Sciences*, 20, 127 - 136.
5. Duda, J. L., & Nicholls, J. G. (1992). Dimensions of achievement motivation in schoolwork and sport. *Journal of Educational Psychology*, 84(3), 290–299. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.84.3.290>.
6. Castillo, I.; Tomas, I.; Balaguer, I.; Fonseca, A.M.; Dias, C.; Duda, J.L. The Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire: Testing for Measurement Invariance and Latent Mean Differences in Spanish and Portuguese Adolescents. *Int. J. Test.* 2010, 10, 21–32.
7. García-Mas, A., Fuster-Parra, P., Ponseti, F., Palou, P., Olmedilla, A., & Cruz, J. (2015). Análisis bayesiano de la motivación, el clima motivacional y la ansiedad en jóvenes jugadores de equipo. *Anales De Psicología*, 31, 355-366.

8. Lameiras, J.; Almeida, P.L.; Garcia-Mas, A. Relationships between cooperation and goal orientation among male professional and semi-professional team athletes. *Perceptual Mot. Skills* 2014, 119, 851–860.
9. Lochbaum, M., Çetinkalp, Z., Graham, K., Wright, T., & Zazo, R. (2016). Task and ego goal orientations in competitive sport: a quantitative review of the literature from 1989 to 2016. *Kinesiology*, 48, 3-29.
10. Morales-Sánchez, V., Pérez-Romero, N., Franquelo, M., Balaguer, I., Hernández-Mendo, A., & Reigal, R. (2022). Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire (TEOSQ): Psychometric Properties in Its Digital Version. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19.
11. Skordilis, E., Koutsouki, D., Asonitou, K., Evans, E., Jensen, B., & Wall, K. (2001). Sport Orientations and Goal Perspectives of Wheelchair Athletes. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 18, 304-315.
12. Tomczak, M., Kleka, P., Tomczak-Łukaszewska, E., & Walczak, M. (2024). Hope for success as a mediator between Big Five personality traits and achievement goal orientation among high performance and recreational athletes. *PLOS ONE*, 19.
13. Tomczak, M., Walczak, M., Kleka, P., Walczak, A., & Bojkowski, Ł. (2020). Psychometric Properties of the Polish Version of Task and Ego Orientation in Sport Questionnaire (TEOSQ). *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17.
14. Tomczak, M.; Walczak, M. Psychometric properties of the Polish version of Task and Ego Orientations in Sport Questionnaire (TEOSQ). *Sport and Exercise Psychology: Human Performance, Well-Being and Health*. In Proceedings of the 13th FEPSAC European Congress of Sport Psychology, Madeira, Portugal, 12–17 July 2011; Serpa, S., Teixeira, N., Almeida, M.J., Rosado, A., Eds.; Institute of Sport of the Autonomous Region of Madeira: Madeira, Portugal, 2011.
15. Fernandes, H., & Vasconcelos-Raposo, J. (2010). Análise factorial confirmatória do TEOSQp. *Psicologia-reflexao E Critica*, 23, 92-101.